

14 Φεβρουαρίου 2024

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΚΕΟΣΟΕ

Σύσκεψη οινοποιητικών συνεταιρισμών της χώρας υπό την ΚΕΟΣΟΕ πραγματοποιήθηκε την Τρίτη 13 Φεβρουαρίου 2024, με θέμα: **«Μια άλλη αγροτική πολιτική, για την αμπελουργία που βρίσκεται σε κίνδυνο»** και αντικείμενο τα χρόνια προβλήματα του κλάδου, που έχουν οδηγήσει σε πρωτοφανή συρρίκνωση τον ελληνικό αμπελώνα.

Η ΚΕΟΣΟΕ και οι παρευρισκόμενοι πρόεδροι και στελέχη των οινοποιητικών συνεταιρισμών εξέδωσαν την ακόλουθη ανακοίνωση:

Οι πρωτόγνωρες αγροτικές κινητοποιήσεις στο σύνολο της ΕΕ που βρίσκονται σε πλήρη εξέλιξη, για τις χώρες του Νότου ήταν λίγο ως πολύ **αναμενόμενες λόγω των πολιτικών αστοχιών και των ανισοτήτων στις ρυθμίσεις της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, που εφαρμόσθηκαν την τελευταία δεκαετία και έχουν στόχο την αλλαγή του μοντέλου παραγωγής.**

Οι αγροτικές κινητοποιήσεις είναι αποτέλεσμα κυρίως **της πολιτικής θυσίας της πρωτογενούς παραγωγής και των αγροτικών εκμεταλλεύσεων οικογενειακού τύπου της ΕΕ**, απέναντι στην επικράτηση της κερδοφορίας των πολυεθνικών της γηραιάς ηπείρου, μετά τον απαράδεκτο συμβιβασμό στις συνομιλίες για το παγκόσμιο εμπόριο.

Η σημερινή κρίση ούτε τυχαία είναι, ούτε συγκυριακή και προκαλείται από το επιδιωκόμενο μοντέλο συγκέντρωσης της αγροτικής παραγωγής, που συμπιέζει αφόρητα

τον παραγωγό και αυξάνει τα κέρδη των ενδιάμεσα εμπλεκομένων στην εμπορία των αγροτικών προϊόντων, αποδεικνύοντας εν τέλει ότι η **«αυτορρυθμιζόμενη ελεύθερη αγορά» δεν λειτουργεί υπέρ του παραγωγού και του καταναλωτή.**

Στο ίδιο περιβάλλον με τους ευρωπαίους συναδέλφους τους, οι Έλληνες αγρότες βρίσκονται σε ακόμα πιο δυσμενή θέση, εξ' αιτίας **εγγενών αδυναμιών και των χρόνιων στρεβλώσεων** που διατρέχουν ολόκληρο το φάσμα της αγροτικής οικονομίας, από την παραγωγή έως την κατανάλωση.

Οι αλληλοδιάδοχες κρίσεις με κύρια αυτήν της δημοσιονομικής εκτροπής, είχε δραματικές επιπτώσεις στον αγροτικό τομέα, **παγίωνοντας τις συνθήκες της οξύτατης περιθωριοποίησης της πλειοψηφίας της αγροτικής τάξης**

. Ένα μεγάλο μέρος

της ελληνικής γης και σημαντικός αριθμός παραγωγικών μονάδων των συνεταιρισμών

, είναι υποθηκευμένο στις συστημικές τράπεζες και οι εισπρακτικές εταιρείες στις οποίες έχουν περιέλθει τα κόκκινα δάνεια,

δεσμεύουν σημαντικούς παραγωγικούς πόρους

.

Τα παραπάνω σε συνδυασμό με την εκτόξευση του ενεργειακού κόστους, των επιπτώσεων της covid-19 και του ρωσο-ουκρανικού πολέμου, τις συνέπειες του οποίου φαίνεται ότι θα απορροφήσει μόνο η ΕΕ, αποτελούν τη θηλιά γύρω από τον λαιμό των Ευρωπαίων και Ελλήνων αγροτών. **Πρόκειται συνεπώς για αγώνα επιβίωσης της αγροτικής τάξης και για το λόγο αυτό, δεν υπάρχουν άλλα περιθώρια επιφανειακών διευθετήσεων**

.

Όσον αφορά τον αμπελοοινικό τομέα της χώρας μας τα συσσωρευμένα προβλήματα του χώρου της πρωτογενούς παραγωγής που αφορούν την αμπελοκαλλιέργεια σταφυλιών οινοποιίας, έχουν διατυπωθεί εδώ και χρόνια σε όλες τις πολιτικές ηγεσίες, χωρίς ουσιαστικά να υιοθετούνται πολιτικές επίλυσης τους, **με αποτέλεσμα την εγκατάλειψη εκτάσεων, εξ αιτίας της οικονομικά ασύμφορης καλλιέργειας.**

Η ΚΕΟΣΟΕ έχει θέσει επανειλημμένως τα ζητήματα του πρωτογενούς, του μεταποιητικού τομέα και της αγοράς, διαχρονικά σε όλες τις πολιτικές ηγεσίες, ζητήματα των οποίων απαιτείται άμεσα η αντιμετώπιση και έχουν σχέση με το κόστος παραγωγής, την

παραοικονομία και εν τέλει με το αμπελουργικό εισόδημα.

Μας ανησυχεί ιδιαίτερα η πρόσφατη απόφαση του Γάλλου υπουργού Γεωργίας Marc Fesneau, για **προσωρινή ή οριστική εγκατάλειψη 1.000.000 στρεμμάτων αμπελώνων, σαν αποτέλεσμα του πολιτικού αυτοχειρισμού της ΕΕ**, αφού στον ρευστό διαμορφούμενο πολυπολικό κόσμο, η ΕΕ από τη μία αδυνατεί να αποκτήσει ισχυρό γεωπολιτικό αποτύπωμα και από την άλλη πλήττει ακατανόητα τον πρωτογενή της τομέα και την ανταγωνιστικότητά της στην οικονομία.

Πριν να αρχίσουμε να εξετάζουμε παρόμοιες πολιτικές επιδοτούμενων εκριζώσεων και για την χώρα μας, επαναφέρουμε για μία ακόμη φορά τα **θέματα προτεραιότητας**, που θεωρούμε ότι θα ανασχέσουν τη συρρίκνωση του ελληνικού αμπελώνα και τον αφανισμό χιλιάδων αμπελουργικών εκμεταλλεύσεων .

Το κυρίαρχο θέματα που απασχόλησε τη σύσκεψη των οινοποιητικών συνεταιρισμών **ήταν η απροθυμία των αμπελουργών, σε πολλές περιοχές της χώρας να ξεκινήσουν φέτος τις καλλιεργητικές φροντίδες και η πρόθεσή τους να εγκαταλείψουν την αμπελοκαλλιέργεια.**

Οι τάσεις εγκατάλειψης των αμπελώνων μονιμοποιούνται πλέον, αρκεί να επισημανθεί ότι από το 1990, ο ελληνικός αμπελώνας συρρικνώθηκε κατά 30%.

Προκειμένου να ανασταλούν οι ραγδαίοι ρυθμοί εγκατάλειψης είναι επιτακτικό να ληφθούν μέτρα στην κατεύθυνση προστασίας του πρωτογενούς τομέα που αφορούν:

- 1) Την αντιμετώπιση της **χρόνιας παθογένειας** του κλάδου, που προκαλείται **από την παραοικονομία**, οι παρενέργειες της οποίας στρεβλώνουν τον υγιή ανταγωνισμό και **πλήττουν κυρίως τη βιωσιμότητα** των

αμπελουργικώ ν εκμεταλλεύσεων,

αφού την επηρεάζουν ευθέως διαμορφώνοντας ζημιογόνα αποτελέσματα σε αυτές, ενώ επίσης πλήττουν την βιωσιμότητα και των **νόμιμων οινοποιείων.**

2) Την αντιμετώπιση του ζητήματος των **παράτυπων εισαγωγώ ν οίνων και των ελληνοποιήσεων.**

3) Την αντιμετώπιση των φαινομένων **αισχροκέρδειας που υποδηλώ νει η χαοτική διαφορά τιμών ν της σταφυλικής παραγωγής με τις τιμές που καταβάλλει ο καταναλωτής** , κυρίως στα σημεία εστίασης.

Την αναγκαιότητα πλέον της δημιουργίας **Κεντρικού ελεγκτικού φορέα**, υπό την ευθύνη του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με στόχευση στους ελέγχους κατά την διάρκεια του τρυγητού, αλλά και τους ελέγχους των οινοποιείων

4) Την επιτακτική ανάγκη να ενισχυθούν οι **αμπελουργικές εκμεταλλεύσεις της χώρας, που δεν ενισχυθήκαν μέχρι σήμερα** από τις επιπτώσεις της πανδημίας, της αύξησης του κόστους καλλιέργειας, του Ρωσοουκρανικού πολέμου και της κλιματικής κρίσης.

5) Τον έλεγχο των διαδικασιώ ν καθορισμού τιμών ν και των **ανατιμήσεων στην αγορά των εισροώ ν στον αγροτικό τομέα** και ειδικά των λιπασμάτων, των φυτοφαρμάκων, της ενέργειας, του κόστους των καυσίμων και των ξηρών υλικών (φιάλες, υλικά συσκευασίας κλπ), με σκοπό την καταστολή των φαινομένων κερδοσκοπίας **που αυξάνουν δραματικά το κόστος παραγωγής** και θέτουν σε κίνδυνο την αμπελοκαλλιέργεια και τα οινοποιεία, που δεν μπορούν να επιρρίψουν τις αυξήσεις στον καταναλωτή.

Τον εξορθολογισμό των κριτηρίων κατανομής των Αδειώ ν Φύτευσης, μέσω της κάθετης χορήγησης ανά νόμο, σύμφωνα με το δυναμικό παραγωγής του.

6) Την αντιμετώπιση, με βάση τις προτάσεις της ΕΘΕΑΣ, του ασφυκτικού κλοιού που έχουν δημιουργήσει οι **διαχειριστές (servicers) και οι αγοραστές πιστώσεων (funds)**, σε πολλές συνεταιριστικές οργανώσεις, με προφανή την προοπτική οικονομικής τους εξόντωσης.

7) Την αντιμετώπιση των μείζονος σημασίας θεμάτων που άπτονται με **τις πολιτικές γης, το δίκαιο διαδοχής και το χωροταξικό χρήσεων γης**, θέματα που σχετίζονται με τον κατακερματισμό του αγροτικού κλήρου.

Την άμεση επίλυση του θέματος που αφορά την ενωσιακή ενίσχυση του μέτρου «Αναδιάρθρωση και μετατροπή αμπελώνων» του Εθνικού Προγράμματος Στήριξης, που η ΑΑΔΕ και ο ΟΠΕΚΕΠΕ αντιμετωπίζουν ως εισοδηματική ενίσχυση και όχι ως επένδυση, με αποτέλεσμα την άδικη επιβάρυνση των αμπελουργών με υπέρογκα πρόστιμα και δυσβάσταχτα διαχειριστικά κόστη.

8) Την **ένταξη σε χρηματοδότηση από πόρους της ΕΕ των αμπελοκαλλιεργητών**, των περιοχών που επλήγησαν από τον **περονόσπορο** και από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα και την άμεση καταβολή αποζημιώσεων από τον ΕΛΓΑ, των αγροτών που επλήγησαν από τις **πρόσφατες πλημμύρες και πυρκαγιές**.

9) Τη **διαφοροποίηση των όρων χρηματοδότησης των αγροτών και των συνεταιριστικών οργανώσεων**, προκειμένου να καταστούν ανταγωνιστικοί και να επιτελέσουν τον παραγωγικό τους ρόλο.

10) **Την επαναδιαπραγμάτευση της ΚΑΠ 2023-2027**, με στόχο την επανεξέταση της λεγόμενης πράσινης συμφωνίας (Green Deal), που δεν αποτελεί μια ευρύτερη δεσμευτική συμφωνία, αλλά είναι απλά μονομερής ευρωπαϊκή πολιτική δήλωση της ΕΕ για κλιματική ουδετερότητα ως το 2050. Η στόχευση αυτή μέσω της ισχύουσας ΚΑΠ, **στέρησε σημαντικό μέρος από τις άμεσες ενισχύσεις των Ευρωπαίων και Ελλήνων αγροτών**.

11) Την απόρριψη του σχεδίου που ψήφισε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μετά από πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το οποίο καταργεί τις περισσότερες απαιτήσεις για ελέγχους ασφαλείας μιας νέας κατηγορίας μεταλλαγμένων φυτών που παράγονται με τις νέες γονιδιωματικές τεχνικές (NGTs)

12) Την υλοποίηση του **Στρατηγικού Σχεδιασμού για την βιωσιμότητα και ανταγωνιστικότητα της ελληνικής αμπελουργίας**, μέσω και της διενέργειας εξειδικευμένου συνεδρίου.